

SČVP

Novinová zásilka - povolila Česká pošta, s. p., Odštěpný
závod Praha č.j. Nc
Placeno převodem
Novinová zásilka
Adresa adresáta:

ZPRAVODAJ

Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel

4/98
ročník 8

Spontánní vstup volynských dobrovolníků do čs. vojska v r. 1944

(Z úvodního projevu prof. Dufka na
krajauském setkání v Zátci)

Je tomu již 54 let. Více než půl století. Téměř neuvěřitelně dlouhá doba, kdy k této slavné události na Volyně došlo. Co znamenal onen spontánní vstup volynských dobrovolníků z pohledu vojenské terminologie? Musíme si přiznat, že v tomto směru dochází často k nepřesnostem jak v našich projevech na krajauských schůzích, tak mezi autory našich publikací, především našich kronik, ale i mezi historiky. Jak tedy tento náš spontánní vstup do čs. vojska přesně nazvat? Lze použít jen pojem: dobrovolný vstup, nábor či mobilizace? Který z těchto pojmů je z vojenského ale i historického pohledu nepřesnější? Odpověď musíme hledat u nejpovolanejších osob. A tou je především náš bývalý velitel, gen. L. Svoboda. Cituji i z jeho díla "Z Buzuluku do Prahy".

"V rovenském oblasti jsme zahájili nábor. K mobilizaci se přikročit nemuselo. Přivít dobrovolníka byl veliký. Odvodní komise měly den co den od časného rána do pozdních večerních hodin plné ruce práce, aby přivít nových sil stačily odabavovat. K odvodním dobrovolce doprovázely hubdy. Přicházeli i staří a službu už neschopní. Hlásili se ošsem i takoví, jimž ne měsíce, ale celé roky chyběly k stanovené věkové hranici."

Z této citace tedy jednoznačně vyplývá, že šlo o nábor, tedy o dobrovolný akt volynských Čechů, tj. o jejich dobrovolný vstup do československé vojenské jednotky, tedy o nábor s veškerými právy ale i povinnostmi zakotvenými v příslušných řádech čs. armády. Tento nábor povolily vlády SSSR a ČSR. Nebylo tedy nutno uskutečnit v této době mobilizaci, tedy akt povinný, na základě povolávacích rozkazů vojenské správy zaslanych brancům a vojenským osobám v záloze s urč-

ním dobov a místa jejich nástupu k útvarům

Připomeňme si nyní při dnešním setkání ony slavné chvíle, byt byly již popsány jak v odborném tak i ve vzpomínkovém písemnictví, především v našich kronikách. Bohužel odchody z rodných obcí a průběh vlastní cesty k odvodním komisím v Rovně nebo Lucku jsou podrobněji popsány jen ve zcela malém počtu našich kronik. První z nich jsou zachyceny v kronice Kvasilova. Cituji z ní: "Po osvobození jsme se rozhodli urychleně vstoupit do čs. vojenské jednotky. Již 1. března 1944 se 130 kvasilovských dobrovolníků seřadilo do pochodového útvaru a za zpěvu vojenských písní odešli do Rovna. Třetího března nasedli do vlaku spolu se spoustou dalších mužů z okolních volynských vesnic. Cesta do Jefremova trvala 15 dní."

Dne 1. března odešli k odvodu do Rovna též muži z obce Michalovky, jak je to uvedeno v kronice "Michalovské ozvěny". Je v ní popsán krásný příklad splnění povinnosti vůči porobené vlasti. Výjimečný tím, že se před odchodem do čs. vojska odebrali michalovští občané společně pomodlit se do chrámu Páně a zde zapělí známu v našich dějních píseň "Kdož jste boží bojovníci a zákona jeho". Na Volyni tedy zazněl slavný husitský chorál, před kterým nepřítel kdysi prchal. Vlyňští dobrovolníci navázali tak na tradice husitských bojovníků.

V obou citovaných kronikách se uvádí případ pěti chlapců z Boratina, tedy z obce těsně u Lucka, kteří se již přibližně v druhé půli února rozhodli proniknout přes frontové pásmo do již osvobozených českých obcí, tedy do Kvasilova a Michalovky. Je to další příklad nadšeného, možno říci nedočkavého a vytuženého vstupu do čs. vojska bez ohledu na bezprostřední nebezpečí ohrožení života. Tito chlapi, byli zřejmě prvními volynskými Čechy, kteří odešli takto bojovat za československou vlast.

Známý průběh náboru je popsán

v kronice Volkova.

Je zde podrobně vylíčena příprava a pak vlastní čtyřdenní cesta pěšky k odvodu do Rovna. Volkovští branci zažili první strasti polního života po opuštění pohodlných domovů, první chladné noci, první spánky v opuštěných kasárnách a letecké bombardování.

Zájímavým způsobem se uskutečnil nábor Čechů z další velké obce na Volyni - Kupičova, popsány podrobně v jejich nedávno vydané kronice. Záhy po osvobození nejzápadnějšího cípu Volyně, bez ohledu na nebezpečí z nedalekých, stále probíhajících bojů na frontě, odešli prakticky všichni kupičovští muži a i 11 žen, organizované, po předchozím ověření všech možností svými zástupci k odvodní komisí v Lucku. Odešli dokonce dopis veliteli 1. čs. brigády L. Svobodovi. Je to pozoruhodná událost v rámci náboru volynských Čechů.

Co chtějí již víc či ojedinelé skeptici a pochybovači, kteří se snaží tu dobrovolnost a spontánnost vstupu volynských Čechů do čs. vojska tak trochu zpochybňovat tvrzením, že by za nějakou dobu došlo stejně k mobilizaci, a že by museli i tak narukovat.

A jak tomu bylo tedy s touto mobilizací na Volyni? Byla nebo nebyla? Tak odchod volkovských k odvodu ji připomínal. Tam jejich vojenkáři vyhlásil mobilizaci, Volkovští dostali povolávací rozkazy. Ale i ve dvou dalších kronikách se tento pojem, to jest mobilizace mužů v jejich obcích jednoznačně uvádí. K tomu je nutno oficiálně prohlásit, že autoři kronik tento termín použili z neznalosti vojenské terminologie a také určitý zmatek do této problematiky vnesly některé okresní vojenkomaty. Mobilizace volynských Čechů byla vyhlášena sovětskými vojenskými orgány až koncem května 1944, a to již naši krajané byli ve výcvikových prostorách a intenzívně se připravovali k boji.

Na závěr otázka. Kolik volynských Čechů vstoupilo do čs. vojenské

jednotky? Jak byl tedy úspěšný nábor v té době na Volyni? Tak k odvodu nastoupilo 11.451 mužů a žen, ale odvodení komise bylo přijato jen 10.615 mužů a 266 žen, tedy 10.881 osob, jak to je uvedeno v textu II. dílu Dějin volynských Čechů. Již bychom tedy neměli nikdy a nikde uvádět oněch 12.000 dobrovolců. Nebylo by to pravdou. Studium archívních materiálů jednoznačně prokázalo jinou skutečnost.

I tak je to výjimečně velké číslo. Žádná jiná česká menšina na světě nevyšlala tolik dobrovolníků do boje za osvobození ČSR jako naše na Volyni. Vždyť díky ní vznikl největší vojenský útvar v celém čs. odboji ve 2. světové válce, tj. 1. čs. sbor. To si musíme stále připomínat a hlavně si to uvědomovat. To není populističká fráze, to není laciné vlastenčení nebo snad i vychloubání. To je historická skutečnost. Na ni můžeme být právem hrdí a připomínat ji nejen sobě ale i našim potomkům, spoluobčanům, ba i vojenským historikům. Bylo to slavné dno a týden na Volyni. Ty budou zapsány zlatými písmeny v našich dějinách. A k tomu mělo přispět i takové vydařené krajské setkání, jakým je právě toto, v Zatici.

Velikonoční kraslice

Můj strýček Josef Legner byl tesař. Jako jeho otce Václava, můj dědeček, a jako mladší bratr Václava, můj tatínek. Společně postavili v Kupičově nejednu chát. Strýček však uměl i jiné věci. V hasičské kapele hrál na trumpetu, vyrobil mi lyže, které mi záviděly i mnohem starší děti, a dokonce brusle neboli želka, jak se u nás říkalo. S tetičkou Emou neměli děti a strýček děti miloval. Proto k nám chodil skoro denně, nosil nám rozličné dobroty, vyráběl pro nás různé věci a dováděl s námi. Měla jsem ho moc ráda.

Nejhezčí vzpomínku však mám na jeho velikonoční kraslice. Před každým velikonočním jsem se zalíbením sledovala, jak strýček nahřival vosk, pak ho nabíral do speciálně vyrobené trubčinky a pomocí ní kouznil na vajíčkách různé ornamenty. Zprvu nebylo skoro nic vidět, protože nanášel vosk na bílé skofápky a teprve pak vajíčka vařila v cibulových slupkách. Když byla uvařena, objevily se na nich různé hvězdičky, kytičky, slzičky, puntíky, čárky, vlnovky a jiné roztočivé obrázky. Každá kraslice byla jiná a všechny byly překrásné. Zkoušela jsem to jako on, ale na mých "kraslicích" se objevily vždy jen neformané skvrny.

O velikonočních 1944 zdobil strýček kraslice naposledy. Fronta už byla blízko a Kupičov byl plný sovětských partýzánů. Na velikonoční pondělí jsme zažili jeden z prvních velkých německých náletů. Shofelo několik uselostí a čtyři lidé přišli o život. Brzy potom odcházelí kupičovští muži dobrovolci do armády. Strýček byl mezi nimi. V listopadu přišla zpráva, že padl. Plakala jsem tehdy celá a nebyla jsem k utišení. Bylo mi 11 a byla to první velké ztráta v mém životě. Strýčkovi bylo 43 let.

Od té doby jsem viděla spousty

nádherných kraslic, ale ty, které zdobil můj strýček Josef, byly práce jen ze všech nejkrásnějších.

Miloslava Žáková

DINGO

Dingo je známý australský divoký pes. Dingo se vyskytoval i na Volyni. Šlo o domácího psa nazvaného Dingo pro jeho fyzickou podobu a sklony, stejně jako u divokého australského psa. Byl to náš oblíbený pes - kamarád můj a mého o dva roky staršího bratra Svati.

Byl to poměrně velký, stříhly pes, bílé barvy, se zlutými většími skvrnami. Zajímavá byla jeho přední část, zvláště široký hrudník, silný krk a malá hlava.

Stavba těla byla příčinou problému, které jsme společně s Dingem prožívali. Jak bylo na Volyni zvykem, byl uvázan na dostatečně dlouhém řetězu, aby nebyla omezena jeho pohyblivost. Dingo byl inteligentní a chytrý pes a tyto své přednosti plně využíval. Když ho přestalo bavit uvázaný na řetězu, jednoduše přetáhl obojek přes hlavu a byl volný. Tuto opakoval i při poměrně utuženém obojku na sneseitnou mez. Pro uvolení obojku, udeřal návštěvu u psí slečny v okolí a normálně se vrátil k řetězu a boude.

Na druhé straně nesnel cízňo psa, i kdyby byl podstatně větší nežli on. Útok zahájil tak hlasitým a rychlým cvakáním čelistí, že napadený rychle zmizel. Byli jsme svědky boje Dinga s celou smečkou psů. V průběhu boje se rychle otáčel kolem své osy a hrozivě cvakal čelistmi. Většinou to pomohlo a smečka se stáhla do ústraní.

Dingo byl i dobrým hlídačem psem. V noci zaotčil na dvojici hlídací, kteří se přibližovali ke kurníkům. Spustil přitom takový poplach, že postavil na nohy celou rodinu.

Dingo byl i věrný kamarád nás, kluků. Projevoval to tím, že nás chtěl doprovázet do školy a města. A to byl základ všech problémů.

Byl tak chytrý, že při našem odchodu z domu se choval neutrálně. Vypadalo to, že nemá o nás zájem. To byl jenom zastříkaný manévř. Věděl, že bychom ho vrátili a znovu přivázali. Většinou nás sledoval z určité dálky a teprve v rušné ulici, buď na předměstí nebo na hlavní ulici města Lucka se objevil po našem boku. Vrátil se již neděle. Prožívali jsme obavy, aby jej neochytili pohodní, kteří, jak je na Volyni známo, odchyťovali toulavé psy. Dingo byl však tak chytrý, že jim vždycky unikl. Jednou jsme sledovali, jak ho pohodní obkličili v ulici předměstí Hnídava. V poslední chvíli se vrhl koním pod nohy projíždějícího selského vozu a tím si otevřel cestu a unikl.

Druhá nebezpečná situace pro Dinga nastala v okamžiku, kdy ho obkličili na mostě přes řeku Styr. Dva pohodní, každý z jedné strany mostu, postupovali do středu s jistotou, že jim neunikne. Ale to neznamenalo Dingo, v poslední chvíli skočil k vozkovi na projíždějící vůz a strčil mu hlavu pod loket. Byl to úplné cizí člověk. Tím byl zachráněn a neměl nárok. Jen je vůz minul, Dingo se vozkovi vytrhl a utíkal k domovu. Vozka potom vyprávěl o chytrém psovi s takovým obdivem, že

se pomalu stával psí legendou. Pokusů o jeho odchycení bylo více. Měl pověst psa, kterého nelze polapit.

Při každém jeho doprovodu do školy jsme prožívali obavy, aby nakonec špatně neskončil. Pohodní uzavírali sázky, kdo bude ten šťastný.

Nakonec však chytrost a zkušenosť Dingovi nepomohly. Při doprovodu po hlavní Jagejnské třídě města Lucka se Dingo špatně orientoval mezi hustými zástupy lidí na chodnících. A tam ho pohodní chytili do lasa. Začal bojovat o svůj život, ale ani naše prosby nepomohly a Dingo skončil v zamířovaném voze mezi odchycenými toulavými psy.

Tak skončil náš věrný kamarád. Pes s australským jménem Dingo, který se stal legendou.

Miroslav Novák

BLANÍK, zapomenutá tajná volynská organizace

Vzpomínám, bylo to v září roku 1944, když jsem byl na Másence ve mlýně vyměnit obilí za mouku, že při mém odjezdu vyšel ze strojovny Pavel Hana. Zastavil mě rukou, naklonil se ke mně, nadzvedl pytel s moukou a vhodil pod něj nějaký papír. Pak mi potichu řekl: "Nevsíměj si toho, až doma, a kdyby snad na to někdo přišel, řekni, že nevíš, kdo ti to tam dal." Doma jsem to s otcem několikrát přečetl, protože to bylo moc zajímavé. Byly tam zprávy z Moskvy a Londýna, o postupu fronty, o našem armádním sboru v SSSR a naší vládě v Londýně. Nakonec tam byla výzva vězňů naší krajanů, aby se po příchodu Rudé armády všichni hlásili dobrovolně do československého armádního sboru. Otec mě upozornil, že to je velmi záslužná práce, ale moc nebezpečná. "Nedej Bůh, aby se to dostalo do ruky Němcům," řekl. "To by s námi naložili jako se židů."

Ještě ten večer jsem odnesl ten list kamarádovi, a pak koloval po celé vesnici. Nenašel se nikdo, kdo koloval po celé vesnici.

Divím se, že o tajné organizaci Blaník, jejíž byl list dílem, bylo napísáno tak málo. Vzdáť její členové konali velmi záslužnou práci a to s nasazením vlastního života.

Bizovský

Nebludnoucí vzpomínky

(Dopis, který došel V. Kytloví)

Milý Václave, když náš barák hořel v roce 1943, nebyli jsme doma. Tam zůstala jenom máma. Podarilo se jí vytáhnout na dvůr šicí stroj, ale i na tom dvoře nakonec shořel.

Bylo to v srpnu, datum už si nepamatuji, když se nám rozstálo na záskrt syn Jarošek. Tehdy mu nebyly ani dva roky. Museli jsme do nemocnice do Kovel, aby dítě nezemřelo.

V Kupičově tehdy vládli banderovci. Jejich policej, která tu zůstala, když Němci ustoupili do Kovel. Na Zásmyčích byli polští partýzáni a tak nám nezbyvalo nic jiného než jet přes Holobry. Bylo to dále, ale nám nic jiného nezbyvalo. Můj manžel, František Kafka, nasekal plně košatiny trávy ještě s rosou. Do té trávy

jsme vložili všechny potraviny, jak maso, tak slaninu a drůbež. Lidé se nám snažili pomoci v našem neštěstí a snášeli vše, za co bychom mohli ve městě něco koupit. Peníze tehdy žádné "nešly". Cestou, již blízko Kovelu, nás zastavila německá hlídka. I když nám nerozuměli, pfece nás nepustili. Když jsem jim ukázala nemocné dítě, vůbec nás neproházeli. Později nás zastavila hlídka ukrajinské policie ze služeb Němců. Ti trávu z vozu vyházeli, vše sebrali. Když jsem se ohradila, tak mě chtěli bit nahakou. Manžel jim řekl, že se vrátíme k německé hlídce a budeme si stěžovat. To je strašné rozčílení, začali šlehat do našich koní a my jsme byli rádi, že jsme ujeli.

V Kovli v nemocnici pracoval Čech (kupičovský) MUDr. Josef Krynický. Ten mi pomohl, že nás vzali do nemocnice bez peněz. Měli jsme tam být týden a manžel měl pro mne přijet. Mělo to být v úterý, ale Fráňa vyjel pro mne již v neděli ráno v 9 hodin. Cestou potkal Němce, kteří jeli směrtem na Kupičov. To byli oni, kteří již ve dvanáct hodin stříleli od Lityna na Kupičov. Tehdy šoferoval asi 5 obytných staveb, mezi nimi i to naše, a hodně stoupl do směru od rynku k nám.

Nevim, co bych si byla počala, kdyby byl Fráňa nevyjel dříve. Z nemocnice mě "vypsal" již v sobotu. Pan doktor Krynický za mne zaplatil všechny poplatky a tak mě tam nechali ještě přenočovat. A nedělní ráno jsem ale už byla na nemocničním dvoře. Hledala jsem pomoc. Paní Marie Houzčicová, roz. Židlická, která bydlela blízko nemocnice, mě do domu nevezla, i když jsem jí upěnlivě prosila. Pomohl zase pan doktor Krynický, který u Houzčiců bydlel. Dal mi klíč od svého bytu s tím, že on se vyspí v nemocnici. Tisíckrát mu děkuji, jestli je ještě živ!

Stěti se však na mě usmálo a já jsem ten byt nepotřebovala. V poledne přijel manžel, pokrmil koně a vyrazili jsme domů. Štátné jsme k večeru dorazili na Peresuku. Zde nás naši krajané dál nepustili. V Kupičově prý hořelo a bylo slyšet střelbu. Všichni jsme tehdy spali v jednom velkém domě, muži v noci hlídali. Ráno přijel Josef Kafka na koni a řekl, co se stalo a že můžeme jet domů. Němci prý lidi nestříleli. Václav Kožňar, můj bratranec, který znal dobře německy, jim vysvětlil, že v Kupičově jsou mírní lidé a do něčeho se nepletou.

Přijeli jsme domů, kde na nás čekalo jen doutnající spáleniště. Neměli jsme vůbec nic. Byli z nás holo žebraři. Měla jsem jen velkou peřinu, kterou mi darovala paní Novotná z Peresuky. Na byt nás vzali synové Johana Zápotočkého, Jaroslav a Václav. Přibuzení a sousedé nám snesli, co kdo mohl. Čekali jsme druhé děcko. Dali jsme mu jméno Václav. V noci se narodil a druhý den odpoledne jsme s povozem spolu s celou obcí uždřili před banderovci na Zásmyky. Ti po nás stříleli z ukrajinského Kupičova. Na Zásmykách bylo obrovské množství lidí - až 6 rodin v jednom baráku. Ženy s dětmi spaly na slámě na hliněné podlaže. Ostatní spali ve stodolách. Nepamatuju se už, jak dlouho jsme tam zůstali. Já jsem dostala vysoké horečky a stále jsem chtěla domů. Domů jsme se vracely asi tři rodiny. Zase po nás stříleli, ale nikoho nenechali. Ty vysoké horečky jsem měla

několik dnů. Dnes se ptám "Proč jsem tehdy neumřela?" Život mých dětí se mohl ubírat úplně jinak.

Prosim vás, až ten můj dopis přečtete, možná někdo bude vědět, kde je pan doktor Krynický. Buďte tak hodní a vyřídíte mu poděkování ode mne. Možná, že si mě již nebudete pamatovat. Jako lékař má ještě jistě takových příhod více.

Jestli tento dopis dojde, přeči ho, Vašíku, všem a vyříd jim, že vám všem přeji dobré zdraví a hlavně dobé pozeňání. Také vám přeji mnoho zduaru ve vaší krajané práci.

Váše Marie Kařková z Kupičova

Rekapitulace mého života a díla

Mou základní profesí byla hudba a proto také má prvá dílka byla z tohoto oboru. V roce 1934 jsem z vlasteneckých pohůtek vydal tiskem dvě taneční skladby s motivy českých tanců a v roce 1937 píseň "Zde vzpomeneš", která připomínala mým exilovým přátelům vlast jejich předků. V roce 1939 následovala protinacistická báseň "Němci", pro redakci Glos Lubelski. A také jsem si začal psát svůj deník, každý den čtyřverší, zachycující to, co se ten den stalo nejdůležitějšího ve světě i mém okolí. Vlastně si takový deník píši dodnes.

Pak přišla léta, v nichž Volyni okupovala vojska rudého kata lidu Josifa Visarionoviče Stalina, rodinu mého strýce Krátkého okupanti deportovali na Sibiř do gulagu a tak se stěží části mé tvorbě staly protikomunistickým letáky, ve kterých jsem varoval před hydrou komunismu a jejími hordami. Bolševický žalář a také otroctvo práci i genocidou rudého teroru jsem nakonec poznal i na vlastní kůži tak dokonale, že mi nikdo mou nelásku ke všemu rudému nemůže vyřítat.

Roku 1944 jsem na Volyni dobrovolně narukoval do jednotky Československé armády a pod velením generála Svobody jsme přešli Polsko a Slovensko došli až do Prahy. Ale ani na frontě jsem na své věře nezanevřel. Za to tažení vznikly verše, z nichž jsem později sestavil dvě tenké sbírky.

Na Volyni jsem se již nevrátil. Zůstal jsem v rodných Čechách svých rodičů jako voják armády své osvobozené vlasti, a protože jsem z vlastní zkušenosti věděl, co dokáže komunismus, otevřeně jsem před nimi a zákeřně Josifa Visarionoviče své přátele varoval. Později se mi to zle vyplatilo a nakonec to bylo příčinou, proč jsem musel utíkat do exilu. Vydal jsem již zmíněné verše z fronty a také dvě útlé knížky vlasteneckých veršů, a dokončil "Kroniku rodné obce Kupičov", na které jsem pracoval po řadu let.

Jako důstojník jsem se zúčastnil repatriace Čechů z Volyně do vlasti a vystřídal jsem v krátkém čase několik posádek. Ale brzy jsem se pro své přesvědčení stal některým lidem nepřijemným a skončilo to tím, že jsem byl již v roce 1947 z armády propuštěn.

Malý domek, který jsem si koupil v Podbořanech u Žatce, mi záhy vytlakl okresní úřad a zase jsem se stal tlačeným bez domova. Zakotvil jsem nakonec v Aši. Zde jsem rý ký čas pracoval v pekárně a po násilném převratu v

únoru 1948, v době, kdy opilecký vůdce českých bolševiků Gottwald vyřval do světa, že "Sovětský svaz je náš vzor" a že budeme žít "se Sovětským svazem na věčné časy", v době, kdy lidé nevěděli, jak to ve skutečnosti v Sovětském svazu chodí, a byli do jisté míry omámeni euforií ze znovuzískané svobody, jsem o to intenzivněji varoval před komunisty. Mnozí z mých kamarádů ze Svobodových jednotek už zase seděli za mřížemi a já jsem věděl, že pokud zůstanu, dopadnu jako oni.

Za mříže se mi moc nechťelo, a tak jsem využil příležitosti jednoho večera v roce 1950, a také nepozornosti nedobra SNB, kteří nás hlídali, a odplížil jsem se směrtem k hranici. Vzal jsem to směrtem na západ a skončil jsem v bavorském Hofu. Za nedovolený přechod hranic mě i tady čekalo vězení, ale neprobýl jsem v něm dlouho. Za pár týdnů mě přestěhovali do utečeneckého tábora a já jsem se hned zapojil do třetího čs. odboje, znovu jsem začal psát své verše a byl jsem šťasten, že se mi podařilo uprchnout ze spárů bolševismu. Věřil jsem, že Československo bude jednou zase svobodné.

V roce 1952 jsem získal povolení k přestěhování do Ameriky, odjel jsem lodí, a zakotvil u ochranou Sochy Svobody v New Yorku, kde žiji dodnes. Zprvu to nebyl lehký život, ale byl jsem volný. Mé dveře byly vždycky otevřeny pro každého krajana a řada z nich u mne našla pomoc pro první chvíle v exilu. Nepřestál jsem bojovat proti komunistické totalitě a na různých manifestacích jsem pomáchal podomácku vyrobených plakátů a transparentů varoval své americké spoluobčany před světovým nebezpečím bolševismu. Vždyť v té době o tom nebezpečí neměla většina Američanů ani tušení!

Pro udržení české řeči, zachování našich českých tradic a zvyků jsem pro tamní českou komunitu začal vydávat české knihy a také další sbírky veršů. Proto jsem voliči nevydělečné vydavatelství "Hlas a slovo" a v této edici jsem pro naše americké krajané vydal do současné doby nemalou řádku českých knih.

Vše, co jsem dělal, jsem bral jako svou vlasteneckou povinnost a nikdy jsem z toho neměl prospěch, jak se někteří lidé snad domnívají. Nestal jsem se žádným milionářem, a nyní, když se chystám k definitivnímu návratu do vlasti, nemám v kapse o mnoho víc, než když jsem roku 1952 přistával pod Sochou Svobody.

Ale ruce v klín nehodlám složit. I když mě již tíží léta, chci i dál pracovat pro svou vlast. Cítím, že je třeba stále bouřit proti všem nesvárům, které v naší zemi přezívají z komunistické totality i proti těm, které k nám dnes politická elita zatahuje ze Západu. Bolš mě také, jak se do naší společnosti během totality hluboko zažral ateismus, dnes ještě silně umocněný náboženstvím mamou. Jen v čistě víře v Boha Nejsvětějšího, ve skromnosti a pilné práci je práce naše budoucnost!

Vzývám Boha, aby naše příští generace zůstaly generacími Čechů, Moravanů a Slezanů a aby nezaklily v bahně laciného světoběžnictví.

Josef V. Toman-Tománek

ZPRÁVY Z REGIONŮ

Region Mohelnice
oznamuje, že 20. června uspořádá setkání volyňských Čechů a jejich přátel v Loštich. Setkání bude celodenní, zkrát jízdo, tradiční bohatý kulturní program a hudba. Začátek v 10 hod.

Krajané, kteří se chtějí zúčastnit, necht se hlásit do 10. června na adresu: Vladimír Mach, Libivá 26, 789 01 Zábřeh.

Poplatek za každého účastníka je 220 Kč.

Pořadatelé ze zvučného ústí. VI. Mach

Region Chomutov

Vážení krajané, SČVP region Chomutov Vás srdečně zve na vzpomínkovou oslavu 130. výročí zahájení hromadné emigrace Čechů na Volýň, která se koná v pátek dne 12. června v 10.00 hod. ve Středisku knihovnických a kulturních služeb ve II. poschodí, ul. Palackého č. 85 v Chomutově, kde si můžete zavzpomínat a zatančit si s přáteli při hudbě, která bude hrát do 17.00 hodin.

Za Sdružení Čechů z Volyně region Chomutov Jiřina Kačerová

Louny - Oznamení

Letošní setkání rodáků a jejich potomků z obcí Volkova, Rohožna, Podvysoké a všech okolních osad se koná v sobotu 13. června v Lounech, restaurace "Stromovka", směr na Lenešice. Sraz v 10 hodin.

Při této příležitosti bude promítnut videozáznam z našeho zájezdu na Volýň v roce 1997. K jeho ústí zvu pořadatelé!

NAŠI JUBILANTI

Region Uničov, obec Medlov

Pi Marie Maitnerová, roz. Dragounová, se dožila 12. 3. 60 let. V tomto regionu se dožívá 4. 5. p. Jaroslav Krupka 87 roků a jeho žena 84 let. (Tuto zprávu podává manželka Světlana) Jubitanti bydlí v Rybníčku, Újezd u Uničova.

Rokytnice u O. h.

9. 4. a 14. 5. se dožívají významného jubilea - 60 let pi Tařana Koničková a Jaroslav Koniček. Zprávu podávají dcery Světlana a Marie s rodinnými.

Region Karlovy Vary

Pi Alexandr Onyško z Dlouhé Pole bytem v Sokolově se 1. 5. dožije 60 let. Pi Lidia Fenclová z Olšanky, bytem v Klásterci n. Ohři se 2. 5. dožije 70 let. Pi Vlasta Tušakovská z Dědové hor, bytem K. Vary, se 5. 5. dožije 70 let. Pi Slava Romanová z Kurdybáň, bytem v Ostravě n. O. se 14. 5. dožije 75 let. Pi Světlana Smolinová z K. Varů, se 6. 6. dožije 50 let.

Region Mar. Lázně a Tachov

V tomto regionu se dožívají: Klancov Josef, bytem Tachov, 5. 1. - 80 let. Křivobů Libuše z Olšanky bytem Bor, 5. 5. - 70 let. Nociarová Ludmila z Martinovic, bytem Lázně Kynžvart, 30. 6. - 60 let. Smutná Jiřina, Vělků Hledešbe, 21. 8. - 50 let. JUDr. Richard Votava z Křemence, bytem M. Lázně, 8. 10. - 60 let.

Region Ústí

Lečená až květen 1998
Anna Londová, 20. 1. - Uničov - 76 let.
Vladimír Mráz, Újezd, 1. 1. - 83 let.
Josef Procházka, Uničov, 4. 1. - 65 let.
Antonie Rebllová, Újezd, 22. 1. - 70 let.
Rostislav

Sedláček, Medlov, 4. 1. - 66 let.
Alex. Stípek, Újezd, 29. 2. - 78 let.
Marie Majtnerová, Medlov, 12. 3. - 60 let.
Anna Málková, Benkov, 3. 3. - 67 let.
Alex. Sedláček, Medlov, 4. 3. - 71 let.
Václav Šrb, Jaroslavič, 18. 3. - 62 let.
Vlad. Valenta, Žerotín, 3. 3. - 85 let.
Ant. Hlaváček, Medlov, 2. 3. - 69 let.
Josef Jonáš, Uničov, 9. 3. - 84 let.
Josef Laturní, Medlov, 9. 3. - 67 let.
Vlad. Cejchámí, Uničov, 17. 4. - 71 let.
Jar. Krupka, Rybníček, 4. 5. - 87 let.
Emil Macoun, N. Hradečná, 21. 5. - 69 let.
Mir. Zahradnický, Medlov, 4. 5. - 64 let.
Olga Vítečková, Dl. Loučka, 28. 5. - 72 let.

Region Litoměřice

65 let: 30. 1. Emilie Boučková, Ústě, 24. 3. Věra Krajiníková, Pohofany.
70 let: 1. Marie Žáková, Vrbc, 7. 1. Bohuslav Ludvík, Ústě, 9. 2. Helena Šimová, Trnovany-Podvíní, 14. 3. Josef Lítal, Vrbc, 19. 3. Jiřina Kolingerová, Žitnice, 28. Libuše Havlová, Litoměřice, 14. 6. Jiří Nesvarba, Lovosice.
75 let: 22. 1. Josef Votruba, Lovosice, 10. 2. Věra Suchoprová, Roudnice n. L., 30. 4. Božena Veltruská, Smečno-Přeslice, 10. 4. Helena Hodyšová, Litoměřice, 19. 5. Olga Sopinová, Litoměřice.
80 let: 1. 1. Slávěna Zajčková, Lovosice, 13. 1. Václav Slégr, Český Brod, 16. 2. Miluše Smeta-nová, Encouvary.
81 let: 18. 2. Vladimír Kozák, Švédsko - Lund.
82 let: 17. 1. Vladislav Albrecht, Chotíněves, 16. 2. Antonie Vaisová, Žitnice, 26. 5. Antonie Dvořáková, Žitnice, 1. 6. Josef Sláma, Čížkovic.
83 let: 4. 4. Libuše Cierntová, Čížkovic.
84 let: 5. 6. Marie Jeníková, Lovosice.
86 let - 28. 2. Alois Štěpánek, Litoměřice.
88 let: 6. 8. Slávěna Krupková, Litoměřice.

A ještě občané tohoto regionu z Černo-bytu, všichni bytem Stráž pod Ralskem: 25 let: 18. 5. Larisa Marková, 45 let: 14. 5. Vladimír Petr, 65 let - 20. 8. Marie Kulkánková, 40 let - 12. 10. Emilie Černá, 35 let - 25. 12. Věra Onistěnkova.

Region Šumperk

4. 5. se dožívá 60 let pi Božena Šotolová, a 24. 5. pi Libuše Šotolová 68 let.
Všem jubilantům předví pevně zdraví a Boží požehnaní vedoucí regionů a redakce.

NAŠE ŘADY OPUSTILI...

Region Šumperk

31. 1. zeměla pi Olga Nováková ze Zborova, bytem Rapotín, ve věku 89 let.

Region Litoměřice

V květnu 97 zeměla pi Helena Drobná z České Lipy ve věku 79 let. V červnu 97 pi Emilie Krepsová, Horní Nezby, ve věku 81 let. 20. 2. 97 Ludmila Vaňková, Žitnice, ve věku 81 let. 25. 6. 97 Antonín Černý, Čížkovic, ve věku 77 let. 30. 8. 97 Miroslav Papik, Chotíněves, ve věku 69 let. 16. 9. 97 Václav Četverák, Lovosice, ve věku 90 let.

Šternberk

24. 3. 98 zeměla pi Libuše Rážová z Poděruka na Volyni ve věku 71 let, bytem Babice u Sterberka.
Čest jejich památce! Všem pozůstalým vyznačuje upřímnou účast redakce a vedoucí regionů.

DARÝ na Malinský pomník

připsané na účtu v Komerční banky, poobczy v Zati, za období od 1. ledna do 15. března 1998:

Manželé Hývlýovi, Klásterec n. Ohři - 100 Kč.
Cerná Antonie, Želč - 100 Kč.
Tamchnovská Božena, Postoloprty - 100 Kč.
Kadavý Borislav, Louny - 200 Kč.
Bláhuva Libuše, Vyskov - 400 Kč.
Křma Stanislav, Vyskov - 500 Kč.
Fotová Anna, Adršpach - 300 Kč.
Vajsová Antonie, Žitnice - 100 Kč.
Šlahoň Václav, Dolní Rečice - 100 Kč.
Barcalová Ludmila, Bohusovice - 100 Kč.
Sláma Josef, Čížkovic - 200 Kč.
Vintera Konstantin, Podbořany - 100 Kč.
JUDr. Mastný Václav, region Praha - 500 Kč.
Frank Václav, Rakovník - 200 Kč.

Stav peněžních prostředků na účtu ke dni 15. března 1998 činí celkem Kč 349.440,80. Všem ochotným dárcům srdečně děkuje Marie Pánková. Údaje zpracoval J. Holc.

Výbor pro stavbu Malinského pomníku

DARÝ došle na konto SDRUŽENÍ - duben 1998

Region Praha: Marie Slépková, Praha - 100 Kč.
Václav Kytl, Mašov - 300 Kč.
Manželé Řihovi, Kocliřov - 70 Kč.
Manž. Krejbychovi, Kocliřov - 50 Kč.

Region Litoměřice: Miroslava Papíková, Chotíněves - 300 Kč.
Alexandr Němec, Kutná Hora - 150 Kč.

Všem dárcům upřímně děkujeme!

DARÝ pro region Karlovy Vary

Sbírká při besedách - 625 Kč.
Kromě toho: Pi Vojtěch - 100 Kč.
Marie Cingrošová - 100 Kč.
Světlna Smolinová - 500 Kč.
Manželé Jančovi - 100 Kč.
Zina Jindrová - 100 Kč.
Ludmila Tichá - 50 Kč.
Larisa Zabranská - 100 Kč.
Manželé Čechurovi - 100 Kč.

Všem dárcům za region děkuje Věra Pelcová

Z regionu Litoměřice nám došel dodatečně seznam dárců na

FOND ŠLECHETNÝCH SRDCÍ

(Celkovou částku sbírky jsme již uveřejnili, byl chybno smou, a tak to tedy napravením.)
Hendrychová Anna, Štětí - 100 Kč.
Pavelková Helena, Velký Osek - 100 Kč.
Viktor Litoměřice - 200 Kč.
Melničková Pavla - Dobkovice - 100 Kč.
Riedlová Marie - Litoměřice - 200 Kč.
Škrabalová Miroslava - Růžena - Litoměřice - 600 Kč.
Siková Evženka - Litoměřice - 200 Kč.
Vinsová Blažena - Polpey - 200 Kč.
Ludvík Bohuslav - Ústě - 200 Kč.
Gernerová Anasztázie - Litoměřice - 200 Kč.
Seykrová Marie - Žitnice - 200 Kč.
Vichová Věra - Litoměřice - 200 Kč.
Opavová Anasztázie - Brná - 100 Kč.
Urbánková Helena - Litoměřice - 100 Kč.
Stehlík Jiří - Bily Újezd - 100 Kč.
Šimková Irena - Litoměřice - 100 Kč.
Cerná Anna - Litvínov - 100 Kč.
Šik Vladimír - Praha - 100 Kč.
Zajčková Slávěna - Lovosice - 50 Kč.
Celkem 3.150 Kč.
Tato částka byla odeslána podla dokladu na adresu Jaroslava Holá, Malá Strana 9, Suedchol n. Odrou. Odesílatele: Miluše Dědková, Lískova 59, Litoměřice.

Šlechtným dárcům děkuje

výbor SČVP pro Severní Moravu a Slezsko

Důležitě upozorním! Jelikož se mnozí dotazy dárce na název a číslo konta Sdružení, rozhodli jsme se, že tento údaj budeme uvádět v každém čísle Zpravodaje. Název konta: Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel, Praha. Číslo konta: 7054454-018/0800, ČS spořitelna a.s. - Melantrichova 5, Praha 1. Dary můžete poslat i na adresu hospodářky Sdružení: Marie Nečasová, Svídnická 509, 181 00 Praha 8. Prosíme čtenáře, aby neupomínali o zveřejňování darů - dary můžeme uveřejnit teprve po obdržení účetního dokladu! Krajané! Neposílejte v žádném případě peněžní dary na adresu redaktorky! Díky za pochopení.

Záležitosti týkající se evidence členů - změny adres, přihlášky nových členů - ukončení členství a veškeré dotazy toho se týkající zasílejte na adresu: prof. MUDr. Vladimír Dufek, Na Hřebečích 20, 150 00 Praha 5

Třís Zpravodaj - Vydává Sdružení Čechů z Volyně a jejich přátel po potřeby svých členů. Za obsahovou nplní článků odpovídají jejich autoři. Vychází jako občasný. Šéfredaktor: Věra Latzelová. Příspěvky nejsou honorovány, vyzádané rukopisy se nevracjí. Příspěvky zasílejte do 3. každého měsíce na adresu: Věra Latzelová Šplavá 1910/6, 100 00 Praha 10. Podání příspěvků závisí na povolení Česká pošta, sp., odštěpným závodem Praha č.j. nov. 5400/95 ze dne 8. 8. 1995. Toto číslo vyšlo 29. 4. 1998.